

Strategia wdrażania priorytetu „Środowisko i walka ze zmianą klimatu”

**Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji,
Narodowa Agencja Programu Erasmus+
i Europejskiego Korpusu Solidarności**

Warszawa, styczeń 2026 r.

Spis treści

1. Streszczenie
2. Wprowadzenie i kontekst
3. Misja i cele
4. Grupy docelowe i interesariusze
5. Cele strategiczne
6. Struktura wdrożeniowa i rola GCP
7. Działalność badawcza i wydawnicza
8. Komunikacja i upowszechnianie
9. Glosariusz
10. Źródła i dokumenty odniesienia

1. Streszczenie

Strategia określa ramy wdrażania priorytetu horyzontalnego „Środowisko i walka ze zmianą klimatu” we wszystkich działaniach Narodowej Agencji (FRSE) oraz projektach beneficjentów programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności (EKS). Dokument ma charakter bezterminowy, z cyklicznymi przeglądami – pierwszy w IV kw. 2026 r. i kolejne raz na rok, aby uwzględniać zmiany w prawie unijnym i krajowym oraz wyniki monitoringu.

Strategia Narodowej Agencji wpisuje się w ramy [Europejskiego Zielonego Ładu](#) (neutralność klimatyczna do 2050 r.), [Porozumienia Paryskiego](#) oraz Agendy 2030, a w obszarze kompetencji korzysta z [GreenComp](#) Europejskich ram kompetencji dla zrównoważonego rozwoju.

Zakłada systemowe podejście: integrację priorytetu środowiskowego w cyklu życia projektów i w praktykach operacyjnych FRSE (wydarzenia, podróże, zamówienia, IT).

2. Wprowadzenie i kontekst

Zmiany klimatu i degradacja środowiska przybierają na sile, wpływając coraz bardziej bezpośrednio na funkcjonowanie ekosystemów oraz jakość naszego życia zarówno lokalnego, jak i globalnego. Na przestrzeni ostatnich lat obserwujemy narastające ekstremalne zjawiska pogodowe, jak np. fale upałów, susze, powodzie czy zanieczyszczenie powietrza, które zakłócają edukację, dostęp do zasobów oraz stabilność społeczno-gospodarczą świata. Globalne raporty podkreślają, że bez natychmiastowych i skoordynowanych działań spadniemy w tzw. *planetarne granice*, czyli obszary, w których przekraczamy bezpieczne limity funkcjonowania Ziemi, takie jak stabilny klimat, różnorodność biologiczna, zdrowe oceany, dostęp do słodkiej wody czy nienaruszone ekosystemy, a ich naruszenie prowadzi do trwałych i potencjalnie nieodwracalnych zmian dla życia ludzi i przyrody¹.

Jednocześnie UE zobowiązała się do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., określonej jako cel prawnie wiążący w Europejskim Zielonym Ładzie. Aby go zrealizować, konieczne jest wsparcie systemów edukacji i szkolenia, tak aby były one gotowe na bezprecedensowe wyzwania czasów zmiennego klimatu, począwszy od nauczania zielonych kompetencji, przez zwiększenie odporności infrastruktury edukacyjnej, aż po świadome podejmowanie wyborów środowiskowych przez młodych ludzi².

W kontekście globalnych trendów Polska odgrywa silną rolę w realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ (Agenda 2030), zajmując 9. miejsce wśród 167 krajów w SDG Index 2025, z wynikiem

¹ Źródło: https://knowledge4policy.ec.europa.eu/climate-change-environmental-degradation_en

² Źródło: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/climate-strategies-targets/2050-long-term-strategy_en

82,08 pkt na 100. Największe postępy Polska odnotowuje w redukcji ubóstwa, podnoszeniu jakości edukacji i ograniczaniu nierówności. Nadal jednak pozostają wyzwania związane z bezpieczeństwem żywnościowym i zrównoważoną konsumpcją³.

Stąd konieczność stworzenia wizji i strategii edukacyjnej, która wyjdzie poza doraźne działania, budując system zdolny do tworzenia zielonych kompetencji, promowania zrównoważonego rozwoju i podnoszenia odporności na konsekwencje zmian klimatycznych. Tylko w ten sposób możemy zapewnić przyszłym pokoleniom stabilność ekologiczną i społeczną w nadchodzących dekadach.

Priorytet „Środowisko i walka ze zmianą klimatu” jest jednym z czterech priorytetów horyzontalnych⁴ programu Erasmus+. Jest on kluczowy w kontekście globalnych wyzwań klimatycznych. Wraz z Włączeniem i różnorodnością, Transformacją cyfrową oraz Uczestnictwem w życiu demokratycznym tworzy ramę jakości dla wszystkich działań programu – od mobilności po partnerstwa współpracy.

3. Misja, wizja, cele

Misja FRSE: wspieranie transformacji ekologicznej poprzez edukację, mobilności i projekty Erasmusa+ i EKS, tak aby rozwijać zielone kompetencje i inspirować do działań na rzecz klimatu w Polsce i Europie

Wizja 2030: FRSE jest liderem integracji priorytetu środowiskowego w edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem mobilności, a Polska należy do europejskich liderów jakości projektów zielonych,

Wartości: zrównoważony rozwój, sprawiedliwość międzypokoleniowa, odpowiedzialność, transparentność, współpraca, rozsądne gospodarowanie zasobami naturalnymi

4. Grupy docelowe i interesariusze

- Uczestnicy projektów i kadra edukacyjna (uczniowie, studenci, nauczyciele, instruktorzy, osoby pracujące z młodzieżą, edukatorzy osób dorosłych)
- Organizacje realizujące projekty we wszystkich sektorach programu Erasmus+ i w Europejskim Korpusie Solidarności

³ Źródło: <https://kompasesg.pl/aktualnosci/polska-jest-9-w-sustainable-development-report-2025-to-powod-do-zadowolenia-ale-wyzwania-pozostaja/>

⁴ Źródło: *Programme priorities (EN)* – <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/about-erasmus/programme-priorities>

- Pracownicy FRSE oraz zewnętrzni eksperci zajmujący się oceną wniosków i raportów
- Sieci i partnerzy (m.in. Sieć SALTO, w tym szczególnie SALTO Green, Regionalne Punkty Informacyjne, Centra Innowacji Erasmus+ InnHUB, Sieć Eurodesk, EPALe, eTwinning)

5. Cele strategiczne

Działania Narodowej Agencji (FRSE) jako „instytucji uczącej się”

Narodowa Agencja realizuje swoją działalność zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, racjonalnego gospodarowania zasobami oraz odpowiedzialnego użytkowania energii i materiałów, aby minimalizować wpływ na środowisko. Kluczowe działania obejmują standardy operacyjne, a w tym:

- uwzględnianie aspektów środowiskowych w zamówieniach publicznych (oznaczenia EU Ecolabel, FSC/PEFC, analiza cyklu życia produktów),
- racjonalne korzystanie z materiałów biurowych i drukowanie w modelu digital-first,
- efektywne zarządzanie komunikacją elektroniczną, infrastrukturą IT i procesami administracyjnymi,
- odpowiedzialne planowanie podróży służbowych (preferencja wideokonferencji, transport publiczny, carpooling, ecodriving).

Zielone wydarzenia – wdrażanie standardów tzw. zielonych wydarzeń – catering roślinny, brak materiałów jednorazowych, wybór lokalizacji z dostępem do transportu publicznego.

Rozwój kompetencji – cykliczne szkolenia pracowników i ewaluatorów w zakresie zrównoważonego rozwoju, GreenComp oraz rozpoznawania greenwashingu.

Monitoring i analizy – monitorowanie wydarzeń FRSE i analiza wpływu projektów na środowisko, publikacja raportów.

Kultura organizacyjna – promowanie postaw pro-ekologicznych, zrównoważonej konsumpcji, szacunku do przyrody, racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi, stosowanie „zielonych” zamówień publicznych.

Działania dla beneficjentów

Narodowa Agencja będzie realizować działania wspierające beneficjentów i wnioskujących w budowaniu wiedzy, umiejętności i postaw proekologicznych oraz w efektywnym planowaniu i wdrażaniu rozwiązań na rzecz transformacji ekologicznej. Kluczowe obszary obejmują:

Wydarzenia i sieci

- organizacja konferencji, seminariów i warsztatów poświęconych tematyce środowiskowej w formule stacjonarnej, hybrydowej i online,
- wykorzystanie sieci Erasmus+ InnHUB i Regionalnych Punktów Informacyjnych do realizacji działań na poziomie krajowym i regionalnym.

Narzędzia i zasoby

- Promowanie rozwiązań wspierających zielone praktyki w projektach (np. kalkulatory śladu węglowego, checklista zielonego wydarzenia, przewodniki SALTO Green).
- Warsztaty „Mozaika klimatyczna” prowadzone przez facylitatorów FRSE.
- Promowanie green travel i zarządzania projektem przyjaznym środowisku (narzędzia, wsparcie finansowe w ramach programu).
- Szkolenie i budowanie eksperckiego zaplecza ds. priorytetu środowiskowego, przygotowanych do oceny wniosków i raportów pod kątem jakości działań ekologicznych oraz eliminowania ryzyka greenwashingu.
- Zapewnienie dostępu do materiałów edukacyjnych i instrukcji wdrożeniowych na stronie [NA](#).

Upowszechnianie dobrych praktyk

- Organizacja konkursów (np. EDUinspiracje – Ekologia, Młody EDUinspirator) w celu wyłonienia i promocji najlepszych inicjatyw proekologicznych.
- Prezentacja laureatów i dobrych praktyk podczas wydarzeń NA oraz w publikacjach w celu szerszego wykorzystania rezultatów projektów przez inne sektory i grupy docelowe.

6. Struktura wdrożeniowa i rola GCP

Koordynatorem priorytetu jest Green Contact Point (GCP), współpracujący z europejską siecią GCP oraz SALTO Green. W FRSE działa grupa międzysektorowa „GREEN”, z przedstawicielami wszystkich sektorów, odpowiedzialna za plan szkoleń, wdrażanie standardów i wskaźniki monitorujące realizację strategii.

Rolą GCP jest m.in.: tworzenie wytycznych, doradztwo dla zespołów sektorowych, koordynacja współpracy międzynarodowej, raportowanie do kierownictwa FRSE oraz reprezentowanie NA w sieciach europejskich.

Całość działań prowadzonych przez GCP i grupę roboczą jest koordynowana przez przedstawiciela Biura Zarządu FRSE – koordynatora ds. wdrażania priorytetów horyzontalnych.

7. Działalność badawcza, wydawnicza i współpraca instytucjonalna

W strukturze NA funkcjonuje Biuro Badań i Wydawnictw, którego celem jest m.in. prowadzenie analiz i prac naukowo-badawczych dotyczących zagadnień związanych z programami Erasmus+ i EKS. Jednym z jego zadań jest prowadzenie działań badawczych odnoszących się do priorytetu „Środowisko i walka ze zmianą klimatu” oraz weryfikacja postępów programów w realizacji celów transformacji ekologicznej i zrównoważonego rozwoju.

Biuro Badań i Wydawnictw będzie utrzymywać współpracę międzynarodową z innymi Narodowymi Agencjami, SALTO Green i Komisją Europejską w celu uzyskania szerokiego dostępu do niezbędnych danych i maksymalizacji wyników prowadzonych badań. Wyniki badań będą opublikowane na stronie NA, ogólnodostępne oraz promowane i upowszechniane podczas wydarzeń krajowych i międzynarodowych.

8. Komunikacja i upowszechnianie

Narodowa Agencja będzie wspierać integrację priorytetu środowiskowego w projektach Erasmusa+ i EKS oraz w praktykach organizacyjnych, koncentrując się na edukacji, komunikacji oraz upowszechnianiu dobrych praktyk. Kluczowe obszary obejmują:

- upowszechnianie informacji o możliwościach realizacji działań proekologicznych w ramach programów Erasmus+ i EKS
- prowadzenie kampanii informacyjnych w mediach społecznościowych, newsletterach oraz na podstronie „Środowisko i walka ze zmianą klimatu” (poradniki, checklisty, narzędzia, inspiracje)
 - newsletter wewnętrzny FRSE (sekcja: priorytety horyzontalne)
 - newsletter zewnętrzny „4P” dla beneficjentów (poradniki, checklisty, narzędzia)
 - stała sekcja o priorytetach horyzontalnych w kwartalniku „Europa dla Aktywnych”
- upowszechnianie dobrych praktyk – stała sekcja priorytetów horyzontalnych w wydawnictwach FRSE, konkursy i analizy przypadków

9. Glosariusz

- EPAL – Platforma EPAL to europejska, wielojęzyczna społeczność praktyków zajmujących się edukacją dorosłych.
- Salto Green – europejskie centrum zasobów działające w ramach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności, którego celem jest wspieranie zrównoważonego rozwoju, transformacji ekologicznej i ekologicznych zachowań w edukacji, szkoleniach

i pracy z młodzieżą, poprzez dostarczanie wiedzy, narzędzi i wspieranie projektów związanych z walką ze zmianami klimatu.

- GreenComp – europejskie ramy kompetencji dla zrównoważonego rozwoju (12 kompetencji w czterech obszarach: wartości, złożoność, wizje przyszłości, działanie).
- Erasmus+ InnHUB – regionalne centra innowacji i konsultacji prowadzone przez FRSE, rozwijające sieci współpracy i kompetencje projektowe w regionach.
- Regionalne Punkty Informacyjne (RPI) – sieć punktów informacyjnych FRSE (23 w 15 województwach na lata 2024–2025) docierająca do mniejszych miejscowości; organizuje spotkania, konsultacje, wsparcie medialne.
- Ogólnopolski Dzień Informacyjny (ODI)/ FORUM – coroczne wydarzenie FRSE łączące sesje tematyczne, punkty informacyjne i networking dla wnioskodawców i beneficjentów programów Erasmus+ i EKS.
- EDUinspiracje – konkurs FRSE promujący upowszechnianie rezultatów (kategorie m.in. Ekologia), towarzyszą mu konkursy indywidualne (EDUinspirator, Młody EDUinspirator).
- „Europa dla Aktywnych” – kwartalnik FRSE dla beneficjentów, dystrybuowany online i offline (m.in. Eurodesk, RPI), zawierający reportaże, poradniki, analizy i inspiracje projektowe.
- „Mozaika klimatyczna” – warsztat edukacji klimatycznej oparty na pracy zespołowej; w FRSE realizowany przez własnych facylitatorów w 2026 r.
- Green travel – podróże o obniżonym śladzie węglowym (kolej, autobus, carpooling), wspierane finansowo w ramach programu.

10. Źródła i dokumenty odniesienia

- Przewodnik po programie Erasmus+ 2026 – <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-programme-guide-2026>
- Regulacja (UE) 2021/817 (Erasmus+) – <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj/eng>
- Europejski Zielony Ład – COM(2019)640 – <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=COM:2019:640:FIN>
- Porozumienie Paryskie (ONZ) – <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=COM:2019:640:FIN>
- GreenComp – <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128040>